

FOU DE BOR, COVA DE LA

Cova

Cerdanya

Bellver de Cerdanya

Desnivell: 206 m

Recorregut: 4246 m

Calcàries

Localització

Sortint des de l'extrem S del poblet de Bor, un camí ben marcat ens porta en cosa d'uns 600 metres a la important surgència de la Fou, la qual brolla al peu del Serrat de la Quera, essent les seves aigües canalitzades per al seu aprofitament. A 15 metres per damunt la font es troba la boca de la Tuta Freda i a 37 la boca de la Tuta Gran.

Les coordenades que acompanyem són aproximades. En els darrers anys s'han publicat diferents coordenades UTM, totes elles diferents i sense indicar el datum de les mateixes. Caldria fer una revisió de totes les boques i tenir en compte les dificultats de precisió dels GPS, donada l'orografia de la zona.

Boca	Latitud / Longitud	UTM	Altitud
TUTA GRAN	42.33868, 1.80135	31T (ETRS89) 401258 4688077	1157 m
TUTA FREDA	42.33884, 1.80152	31T (ETRS89) 401272 4688094	1133 m
TUTA DEL BOSC	42.33810, 1.80171	31T (ETRS89) 401287 4688011	1220 m

Descripció

La **TUTA GRAN** és l'accés històric i més habitual al sistema. Passada la boca (amb les restes d'una antiga reixa), d'uns 2,5 metres d'amplada i amb formes que posen de manifest la seva actuació com a surgència en temps passats, ens trobem en un vestíbul de dimensions

regulars i amb un terra que ha estat molt modificat per les excavacions arqueològiques. Per continuar se'ns presenten dues opcions principals: si seguim a l'esquerra anirem a les galeries de la *Tuta Freda*. Si seguim recte accedirem al sector més conegut i important del sistema. Encara hi ha un tercer tram, en direcció SO, ascendint per una diàclasi eixamplada en forma de xemeneia s'assoleix una petita galeria que porta directament a l'exterior (**TUTA DE DALT**).

Des de la sala d'entrada i després de recórrer uns 25 metres la galeria es bifurca. Seguint recte accedirem a les galeries inferiors, mentre que si ens desviem a la dreta, pujant una curta rampa, ens trobarem a l'inici de les galeries superiors. Ambdós sectors es retroben a la *Sala Cerdanya* després d'uns recorreguts més o menys complexos.

Les Galeries superiors: Els primers metres són estrets i cal arrossegar-se en alguns llocs. Després d'un petit ressalt descendent la galeria per on anem té una intersecció amb una altra de majors dimensions que seguirem vers l'esquerra, on la galeria s'eixampla tot adquirint una secció clarament determinada per l'estratificació, presentant grans blocs i de format paral·lelepípedic, coincidint les cares majors amb plans d'estratificació. La galeria s'obre a la part superior de la *Sala Cerdanya*, a la que s'accedeix davallant per una rampa rel·liscosa.

Uns 60 metres per damunt de la Tuta Gran es troba la **TUTA DEL BOSC**, petita cova coneguda de temps i que després d'uns durs treballs de desobstrucció es va poder avançar per una sèrie de passos molt estrets i algun ressalt que permet arribar a la boca d'un pou de 10 metres. A la mateixa alçada de la boca del pou hi ha una finestra que mitjançant un passamà permet accedir a una bonica galeria ascendent que resta tancada més endavant. En el seu tram central es troba la cota + 10 (respecte a la Tuta del Bosc, que ara és la cota 0 dels sistema) el punt més alt de tot el sistema. A la base del pou de 10 metres arrenca una bonica galeria amb volta perfecta i amb una bifurcació descendent estreta, a mà esquerra. Seguint per la galeria principal s'arriba a un pou inclinat i més endavant un nou pas estret que va haver de ser desobstruït. Un cop superat es penetra en un tub descendent i tot seguit una petita sala, un pas estret i un tobogan de fang, desgrimpant una xemeneia de 4 metres i accedir a una pronunciada rampa que ja forma part de les *Galeries superiors* de la **Tuta Gran**.

Encara, 5 metres per damunt de la **Tuta del Bosc** i al poc d'entrar-hi, hi ha una estreta xemeneia impenetrable que connecta amb l'exterior, la **Tuta del Conill** (cota + 5).

Les Galeries inferiors: És un conjunt de galeries de traçat aparentment irregular, amb eixamplaments i estrenyiments continus, si bé les seccions mitjanes acostumen a ser modestes. Després d'un recorregut relativament important arribarem a la part inferior de la *Sala Cerdanya* mitjançant un passatge clarament estructurat en una falla. Aquest és un sector amb una morfologia molt més juvenil que les galeries superiors; les formes corrosives es fan evident a mesura que ens acostem a la sala.

La Galeria Canela: El seu accés es realitza des del punt més baix de la *Sala Cerdanya*, lloc on trobem un sifonet fangós que cal buidar cada vegada (porta bastant a fer-ho i en èpoques de pluges no triga gaire en omplir-se de nou).

Un cop buidat, una curta però desagradable gattonera ens situa a l'altre cantó (cal dir que en

els darrers temps les dimensions del pas han augmentat i s'ha col·locat una fusta plana per poder fer lliscar el cos de l'explorador). Superat el pas s'obre sobtadament una sala de dimensions considerables.

La Galeria Canela consta d'un conducte principal del que surten algunes ramificacions secundàries. Presenta un primer tram de traçat ascendent i, després d'una grimpada de 10 metres (que es pot estalviar passant per unes gatoneres), es torna descendent a la vegada que canvia la seva morfologia, ja que les formacions assoleixen gran espectacularitat. La galeria finalitza curullada per sediments, després d'haver realitzat el recorregut de més bellesa de tota la cavitat.

Just per sobre de l'accés a la Galeria Canela, a la part més alta de la sala, es desenvolupa l'anomenada *Galeria Martinet*, que en total té un recorregut de 92 metres.

La **TUTA FREDA**: Una àmplia boca (6 x 2 m.) dóna accés a dues galeries que s'ajunten al cap de pocs metres. A l'esquerra el pas acaba en una petita sala d'un metre d'alçada i el terra cobert per abundants blocs. Cap a la dreta es troba la gatera que es va desobstruir l'any 1962 i que un cop superada es penetra en una zona de blocs fins a una saleta de dimensions més grans. Un conducte ascendent porta a la zona d'unió amb la galeria que baixa de l'esquerra de la sala d'entrada de la *Tuta Gran*. En aquest sector es troben moltes bifurcacions i gateres que porten a un conjunt de galeries prou laberíntiques. Un cop s'arriba a la *Galeria Badalona* aquesta presenta un conducte que tendeix a fer-se més ample a mesura que s'avança fins arribar a una sala de volta alta on en el seu fons es troba el sifó. El seu nivell és molt variable en funció de les pluges. Quan aquestes són molt abundants es desborda i força vegades totes les galeries de la Tuta Freda queden anegades i el cabal surt per la boca de la cova.

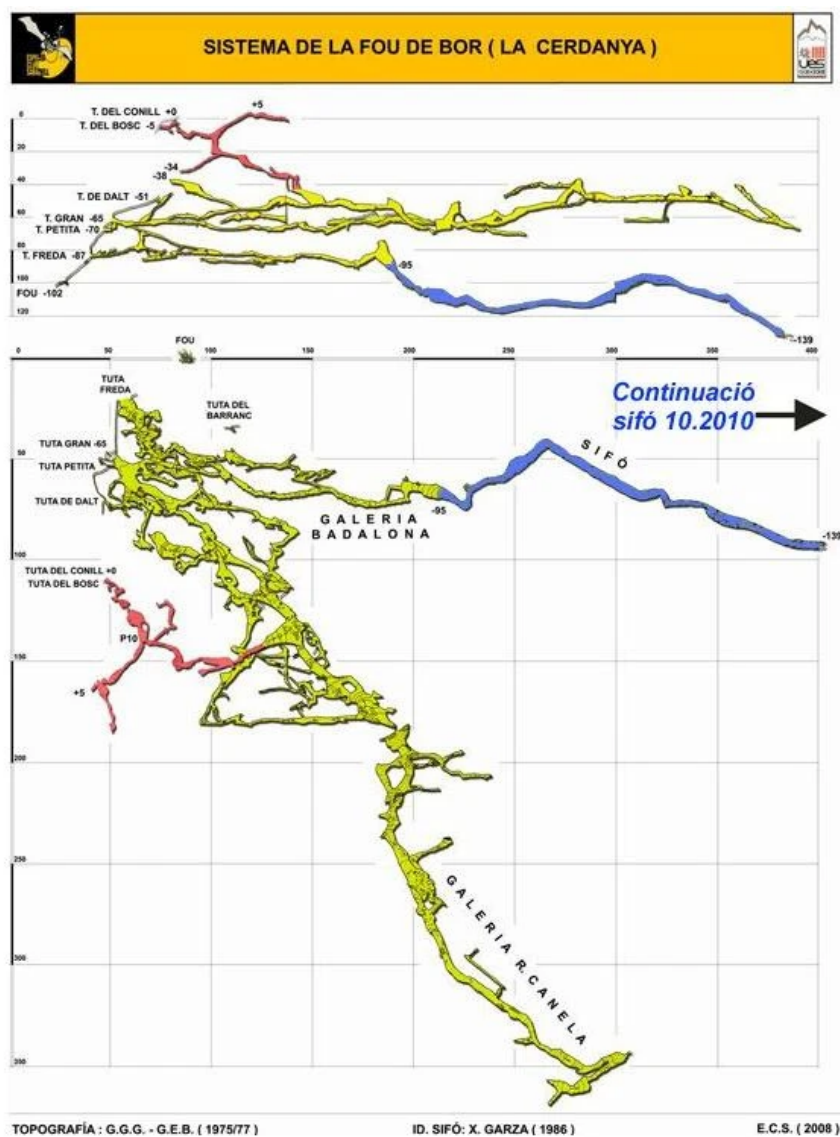
Tot el conducte anegat s'inicia amb una galeria descendent per anar guanyant horitzontalitat més tard i tot seguit ascendir. Més endavant torna a baixar i s'arriba al punt de màxima profunditat del sistema (cota -196) des de la boca de la Tuta del Bosc (cota 0). El recorregut del sifó s'estima en 1050 metres.

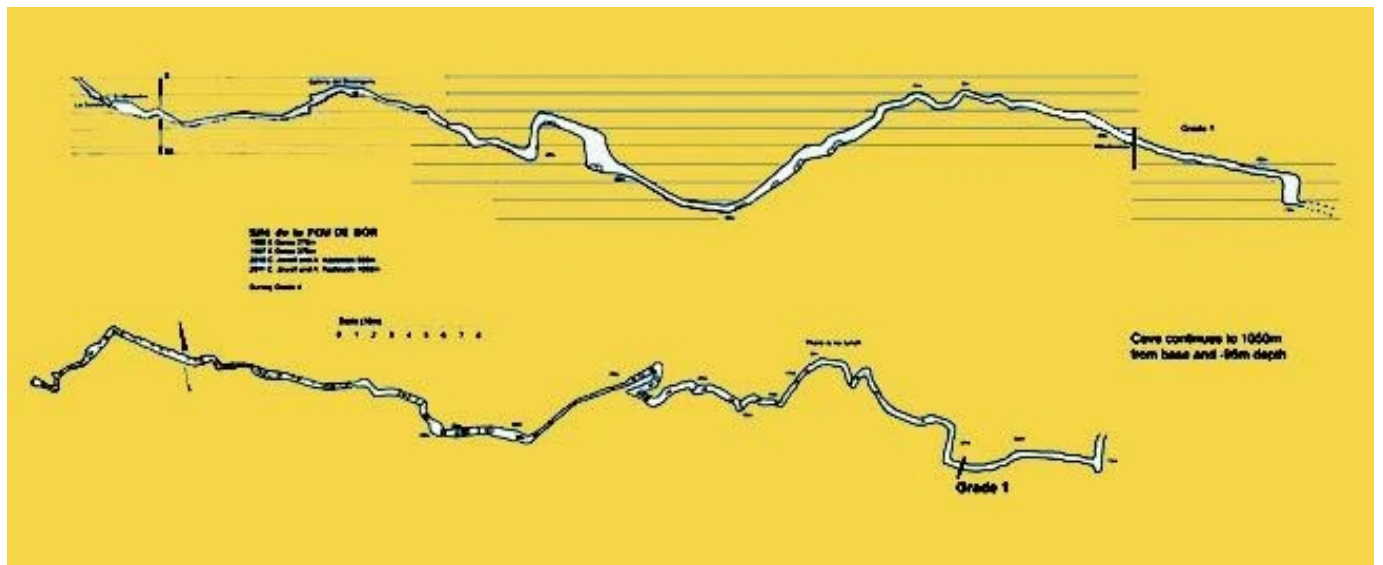
Espeleometria actual de tot el sistema:

Desnivell: 206 m. (-196; + 10)

Recorregut: 4246 m.

Topografies

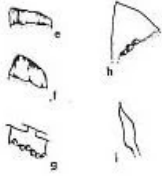

Topografia 2 de 8

· FOU DE BOR ·

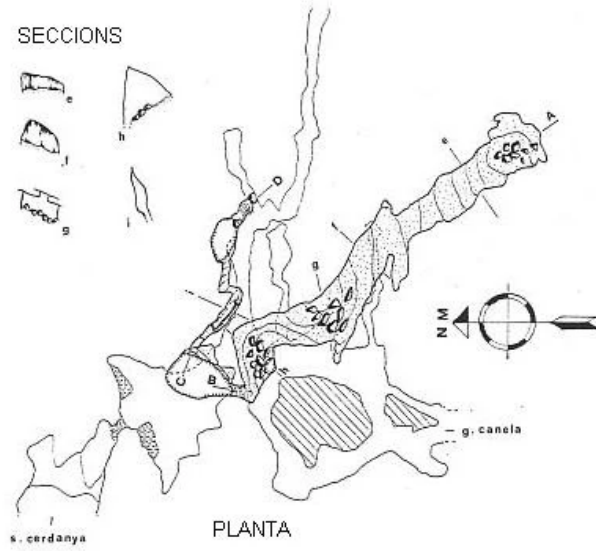
· GALERIA MARTINET ·

SECCIONS

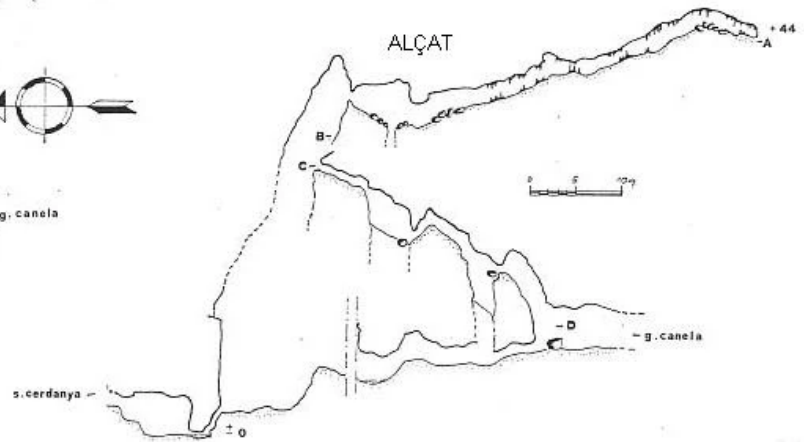

G. I. R. E. S.

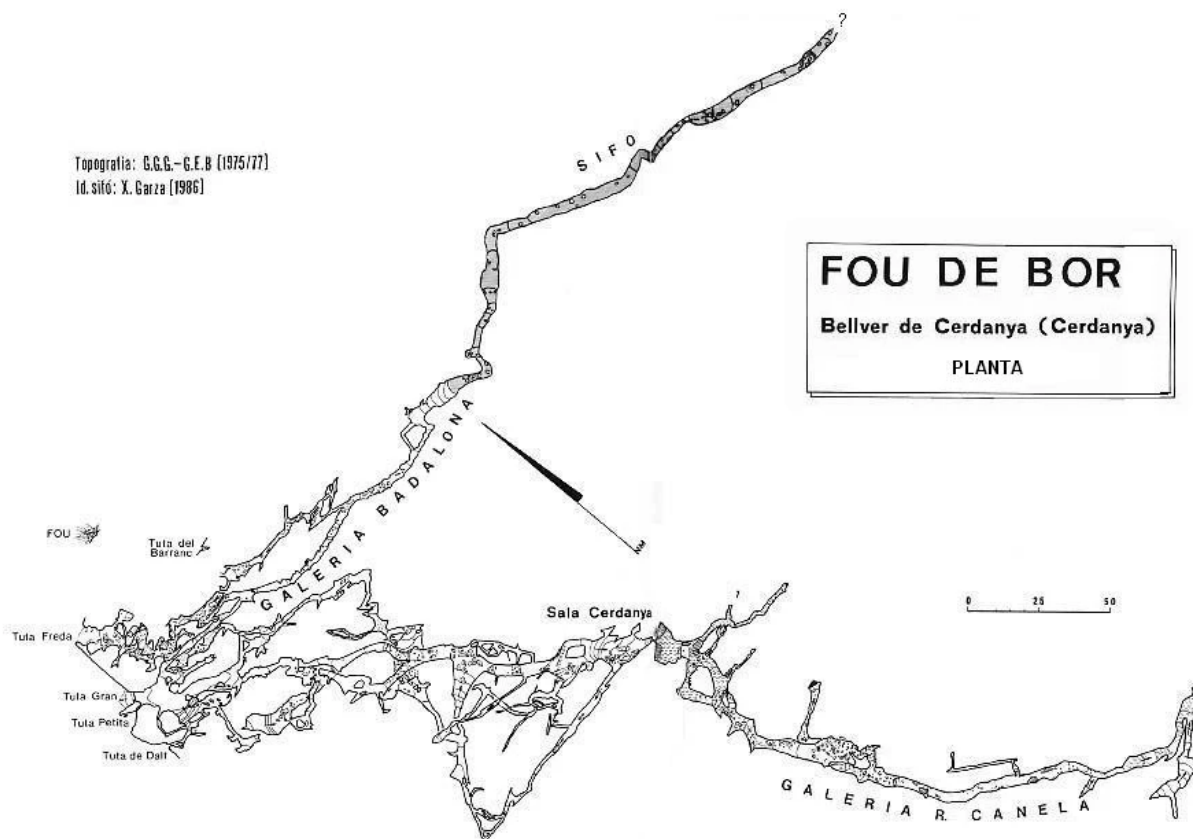
topografia: A. Linares
X. Linares
A. Barragán
J. Amorós
C. González
A. Montes
23-8-1986

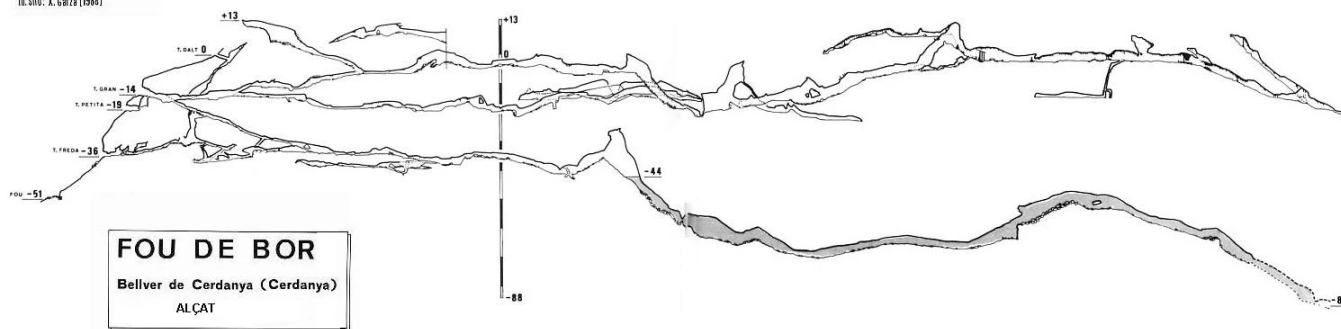
Rec. real 92,5 m.
Rec. projectat 75,5 m.

Topografia: G.G.G.-G.E.B (1975/77)
Id. sífo: X. Garza (1986)

Topografia: G.G.S.-G.E.B (1975/77)
Id. soló: X. Garza (1986)

Topografia 5 de 8

FOU DE BOR

Bellver de Cerdanya (Bor) - Cerdanya

PLANTA

